Perustuslakivaliokunta

Torstai 20.6.2024 klo 8.00—11.25

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Vilhelm Junnila ps (3 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (5, 6, 7) (3, 4 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok (5, 6, 7) (3, 4 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 5) (3, 4, 6 osittain)
jäsen Anna Kontula vas (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (1, 2, 3, 5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mats Löfström r (3, 4 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Jani Mäkelä ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Ville Valkonen kok (4, 5, 6, 7) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 4 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asevelvollisuuslain 32 ja 48 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 66/2024 vp

Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 lainsäädäntöjohtaja Hanna Nordström, puolustusministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunnon liite HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 lainsäädäntöjohtaja Hanna Nordström, puolustusministeriö Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 lainsäädäntöneuvos Anne Ihanus, sisäministeriö Asiantuntijalausunto C 3

Valmis
5.2

Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 oikeudellinen neuvonantaja Juha Rainne, tasavallan presidentin kanslia Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto E 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto F 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 professori Janne Salminen Asiantuntijalausunto G 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 Ahvenanmaan maakunnan hallitus Asiantuntijalausunto H 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 Ahvenanmaan maakunnan hallitus Asiantuntijalausunto suomennos I 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 dosentti, tenure track -professori Anu Mutanen Asiantuntijalausunto J 3
Asiantuntijalausunto HE 66/2024 vp PeV 20.06.2024 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto K 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöjohtaja Hanna Nordström, puolustusministeriö, liite
- hallitussihteeri Elina Kokkonen, puolustusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Anne Ihanus, sisäministeriö, liite
- eversti Jyrki Ojala, sisäministeriö
- oikeudellinen neuvonantaja Juha Rainne, tasavallan presidentin kanslia, liite
- eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- professori Sakari Melander, liite
- professori Janne Salminen, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus, liite
- dosentti, tenure track -professori Anu Mutanen, liite
- professori Olli Mäenpää, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Kokous keskeytettiin kello 10.25 ja sitä jatkettiin kello 10.40.

---

4. Hallituksen esitys eduskunnalle puolustusyhteistyöstä Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välillä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 58/2024 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

5. Viikkosuunnitelma

Ilmoitettiin viikkosuunnitelma.

6. Muut asiat

Valiokunta keskusteli valiokuntaan saapuvien valtiopäiväasiakirjoja koskevien oikaisupyyntöjen käsittelystä.

Eduskunnan puhemiesneuvoston 23.2.2023 eduskunnan työjärjestyksen 6 §:n 1 momentin 10 kohdan ja 43 a §:n 5 momentin nojalla antamien valiokuntien yleisohjeiden (s. 103) mukaan jos mietinnössä tai lausunnossa havaitaan asiavirhe, on tämä saatettava valiokunnan tietoon. Valiokunta voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi ja yksimielisesti päättää, kuinka virhe korjataan. Mietinnössä havaittu asiavirhe voidaan korjata ennen kuin asian käsittely täysistunnossa on alkanut (so. ennen kuin mietintö on eduskunnan työjärjestyksen 57 §:n 2 momentin mukaisesti esitelty pöydälle pantavaksi). Lausunnon asiavirhe voidaan korjata ennen kuin asian yksityiskohtainen käsittely mietintövaliokunnassa on alkanut.

Valiokunta on aiemmin todennut, että eduskunnan perustuslakivaliokunnan tehtävistä säädetään perustuslaissa. Valiokunnan päätehtävänä on osallistua lakien säätämiseen eduskunnassa. Perustuslain 74 §:n mukaan valiokunta antaa lausuntoja sen käsittelyyn tulevien lakiehdotusten ja muiden asioiden perustuslainmukaisuudesta sekä suhteesta kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin. Asian vireilletulosta eduskunnassa on säädetty perustuslaissa ja eduskunnan työjärjestyksessä. Yksityisen henkilön kirjeen perusteella asia ei tule perustuslakivaliokunnassa vireille (PeVP 13/2019 vp, § 10). Valiokunta on todennut, että tämän johdosta valiokunta ei ota käsittelyyn yksittäisten kansalaisten valiokunnalle osoittamia kirjoituksia (ks. myös PeVP 95/2018 vp, § 14). Kansalaiskirjeet eivät johda asian vireilletuloon valiokunnassa, niitä ei käsitellä valiokunnassa eikä yksittäisiä kirjeitä merkitä valiokunnan pöytäkirjaan.

Valiokunnan mielestä näitä lähtökohtia noudatetaan, vaikka kirjoituksen laatijaa olisi kuultu asiantuntijana valiokunnassa kirjoituksen kohteena olevassa valtiopäiväasiassa. Valiokunta painottaa, että sanottu ei merkitse rajoituksia mahdollisuuteen ottaa yhteyttä kansanedustajaan (PeVP 13/2019 vp, § 10).

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on maanantaina 24.6.2024 klo 15.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikael Koillinen